

POKROK ZÁPADU

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Ptg. Co.
1211 So. 13th St.—Tel. 1008.

Subscription - - - \$2.20 per year.

Vychází každou středu.

Vydává: - - Tiskarské Družstvo

Tiskárna: 1211 Jižní 13ta ulice.
Telefon 1008.

Řídící redaktor, - - J. Rosický

Předplatné:

Pro Spoj. Státy a Kanadu obnáší na rok... 22.20

Spolu s Knihovnou Americkou... 24.00

Každý celoroční předplatitel v době premiéry je oprávněn k premii.

Do čech předplácí se na rok... 24.00

Spolu s Knihovnou Americkou... 26.00

Ohlášky.

Drobné a různé ohlášky uvěřitelně jsou jen, když peníze k objednávkám přiložené jsou. Za drobné ohlášky obježené velikosti, nepřesahující pěticent, čítáme 75 centů za tiskárnu. Za různé ohlášky, blahopřání, úmrtí a jiné, čítáme 1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechtě každý proto přiloží objednávkou tolik peněz, jak velkou ohlášku máti si přejí. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilký peněz

Jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb expressu "Money Order" a tyž nám se zasílá. Těz v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest zaslání listu. Kdo chce platiti "checkem" na bank, nechtě zasíle o 25 centů více, proto že tolik musíme platiti banku za kolekci, aneb at' koupí směnku (draft) na Omahu, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijmeme též 1- a 2-centové kolký. Všechny zásluky nechtě jsou zaslány pod jednoduchou adresu pouzo takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 16. března '98.

ABYCHOM ZACHOVALI MÍR, MUSÍME
se připravovat k válce.

MUSÍ TO BYT ALE HORKÁ PILULKA pro Španělsko, — to pomýšlení, že Kolumbus za španělské peníze odkryl Ameriku.

KDYŽ BUDE POTŘEBA, Povolí kongres pět set, aneb tisíc milionů právě tak ochotně, jako povolil padesát milionů.

JAK PAK, ABY SP. STÁTY VYZBROJILY ty tři Kolumbusovy karavely, které Španělsko před několika lety Chicagu poslalo?

POVOLENÍ PADESÁTI MILIONŮ DOLARŮ na přípravu k válce, jest výstřahou Španělsku, že se k ní připravujem a nebojíme.

JAK PAK ABY TAKHLÉ HAWAIANÉ přišli na myšlénku, potopit některce z našich válečných lodí? Může být že by si tím pomohli k anexi hezky rychle.

TEM, KDOŽ BY NEVĚDĚLI, PROC máme v Omaze tolik špíny, sdělujeme, že v tyto dny byla naše "Praha" zaplavena žurnalistickým hnojem z dvanácté ulice v Chicagu.

FALEŠNÍ PROROCI A NĚKTERÍ JEJICH čtenáři neb dopisovatelé usklebují se nad nynějšími "zlatými" časy. To nepochybně touží po té éře polívkové, blahoslavené paměti, demokratické vlády.

ZA MĚSÍC ŮNOR BYL OBRAZ PĚNĚŽNÍ v clearing housech v zemi o 51 procent větší nežli v roce minulém a o 73 procent větší nežli v únoru 1894. Však podle škarohlídů posud není pozorovatí žádná lepší.

TO, ŽE KONGRES POVOLIL PADESÁT milionů ku přípravě k válce, neznamená ještě, že válka bude; může to vésti ku schlazení a zkrocení hrdých Španělů, kteří započtebí mají, aby se jim hřebínek drobet přistihnu.

FALEŠNÍ PROROCI JAKOBY SI BILI řekli, umkli rázem o novém celním zákonu. Nemají tolik pravdomluvnosti, aby doznali, že za minulý měsíc poskytl přebytek dva miliony dolarů a učinil konec schodkům.

KONGRES JEDNOHLASNĚ POVOLIL prezidentu prozatímne prostředky k přípravě válečným. Z toho sezná Španělsko, že národ americký v tom ohledu smýšlí co jeden muž. Musíme-li mítí válku, nebude nikoho, jenž by říkal: "ne".

V SOBOTU PŘEDSTAVIL SE NOVÝ španělský vyslanec prezidentu a vyměněny obyčejné zdvořilosti a ujišťování nejšťastnějších oba-

polných pocitů. Co si oba při tom myslili, jest ovšem jinou věcí. Však to jest "diplomacie".

ZA MINULÉ DVA TÝDNY POUZE DESET milionů zlata bylo sem přivezeno z Evropy a to vzdor tomu, že kongres povolil prezidentu padesát milionů na válku. Za demokratické správy bezvýmině toutsu dobou zlato asi toutéž měrou plynuo ze země ven.

MINULÝ TÝDEN SDĚLOVALO SE, ŽE prý papež přeje Kubáncům neodvislost a radí Španělsku, aby ustalo ve válce. Tento týden spěchá ale kardinál Rampolla s popřením, že by tomu bylo tak. Inu ovšem, církev římská a samospráva, to nejde nikde dohromady.

JINAK V THEORII, JINAK V PRAKSI. Francouzský socialista Guyot ještě nedávno řečnil pro bratrské rozdělení majetku, ale když v brzku na to vyhrál půl milionu franků z loterie, nechtěl a nechce více o dělení se ani slyšet. Jest velký rozdíl v tom, kterou nohu stěvíc hněte.

ŠEST SLOUPCŮ PŘEKRUČOVÁNÍ A VYKRUČOVÁNÍ, — ale ani řádka o tom, či a odkud je. A taková bezjmená individua, která dojísta mají nekalé přičiny, skrývati se se svým jménem a původem, se mohou mezi námi roztahovat a slušné a poctivé lidi drze a divošsky napadat a urážet!

VÁLKA JEST HROU, V KTERÉŽ LID, obecný lid, to vždy odnese. Lid musí bojovat, lid musí snášet útrapy vojenské, prolévat krev, klást život za vlast, snášeti veškerá břemena a konečně zaplatiti celý účet, kdežto několik důstojníků získá slávu a kontraktoři a kapitalisté získají peníze.

ŽE VLÁDA ŠPANĚLSKÁ NENÍ NA Hlavu padlou, dokázala v minulých dnech. Dala prezidentu pokynuti, že by si přála, aby odvolal konsula Leea z Kuby. President řekl jednoduše "Ne" a vláda ihned zdvořile oznámila, že neměla v úmyslu odvolání konsula požadovati. Vláda španělská ví dobře, že by to bylo přilítím oleje do ohně.

KDEŽTO HOTOVOST V POKLADNĚ Zůstává asi táž, totiž kolem \$225,000,000, zlata přibývá neustále a dospělo již ku \$170,000,000. Před půl druhým rokem kleslo na \$40,000,000 a president Cleveland nucen byl přidělati sto milionů dluhu, aby potřebnou zálohu zlata nabyt. Tehdy bylo zlato skétou, a skrývalo se před útoky stříbra do punčoch i za hranice, kdežto teď se nebojí a vylézá, byť i zdálo se, že nastane válka. To jest rozdíl mezi důvěrou jaké těší se vláda řídicí se zásadami republikánskými a jaké těší se vláda demokratická.

OD PRVNÍHO LISTOPADU AŽ DO konce minulého měsíce raženo bylo ve Spojených Státech 37,735,572 stříbrných dolarů, z nichž každý dolar je tak dobrý jako každý jiný dolar. Pamatujme, to jest doba čtyry lety a čtyry měsíce. Za osmdesát roků, od 1792 do 1873, raženo bylo ve Spojených Státech 8,031,238 stříbrných dolarů všehovšudy, čili o málo méně než jedna pětina tolik, co v minulých čtyry letech a čtyrech měsících. A přece stříbra blábolí, že tehdy jsme měli svobodnou ražbu stříbra a bimetalism, kdežto nyní máme vládu zlata!

JAK ZNÁMO, MÁME NYNÍ V PLATNOSTI zlodějské ochranné clo. Jak nás okrádá, můžeme nejlépe seznati z následujícího: Nynější clo přináší příjem \$2.50 na každého obyvatele, před třiceti lety platili jsme \$4.65 na každého obyvatele. Toto zlodějské clo způsobilo čínskou zeď kolem celé země, jak je známo každému čtenáři demokratických listů. To již je viděti z toho, že před dvaceti lety jsme prodávali a vyváželi za hranice za \$7.73 na každou hlavu a v

loni za \$14.17. Teď kupujeme za hranicemi za \$10.84 a prodáváme za \$14.17 na každou osobu. To je ta čínská zeď!

DLE DOŠLÝCH PODROBNOSTÍ BYLO parno letošního leta v Australii — tam mají, jak známo, leto, když my máme zimu, — jednou z nejhroznějších metel, jaká kdy onu, aneb snad kterou jinou zemi postihla. Teploměr dosahoval místy až 120 ve stínu a 160 na slunci, voda ve studnicích, potocích a řekách vyschla, stromy a rostliny poschly, aneb zničený vzniklými požáry a ztráta na domácím dobytku, ba i na lidských životech je nesmírnou. Bude to trvati delší dobu, nežli se Austrálie z této rány zotaví.

KDYBY BÝVAL LID STÁTU NEBRASKY přijal opravu ústavy, o kterou bylo již vícekrát hlasováno, aby totiž mohla zvolena býti železniční komise s právem regulování dopravních společností, pak by bylo lze lépe proti těmto zakročovatí v souhlasu s nejnovějším rozhodnutím vrchního soudu Spoj. Států. Železniční komise mohla by upravit sazbou dopravní dle potřeb a okolností, tak jako činí železniční komise v Iowě a jiných státech, což celému sněmu, kterýž jednou za dva roky se sejde a z různých žvlů se skládá, jest věcí obtížnou. Proto, že lid nechce věnovati pozornost záležitosti té a připustiti opravu ústavy, proto budou míti korporace v Nebrasce svobodnou ruku dále.

MINULÝ TÝDEN JMENOVAL PRESIDENT McKinley za člena železniční (mezistátní) komise Wm. J. Calhouna z Illinois. Maně si připomínáme, že po novém roce psala "Dennice Novověku": — "Železničnímu monopolu dostane se za pomoc, kterou loni poskytl Mark Hannover, aby prosadil návržení a zvolení McKinleye, nové "uznalosti". Po vypršení lhůty železničního mezistátního komisaře Morrisona bude totiž ku návrhu železnic ustanoven za jeho nástupce pověstný pennsylvanský soudce Paxton. O člověku tom jest všeobecně známo, že jest od let ve službách pennsylvanských železnic, které jej udělaly členem a později předsedou státního soudu atd." — My k tomu tehdy podotkli: "Nebude to trvati dlouho a bude se moci čtenářstvo přesvědčiti jak Dennice umí mluvit pravdu." — Nuž, teď vidí čtenáři sami, jak pravdu mluví.

NEMINE DNE, ABY NEUDÁLO SE nějaké přepadení neb loupež v městě našem, což podává svědectví o mizernej policijní správě. K podivu to ovšem není. Máme policijním chétem člověka, který jaktěživ neměl zkušenosti v tom oboru a nerozumná zlosyna od prkné košile. Máme policijní komisi "nestrannou", v které zasedají sami popokraté, ustanoveni guvernérem a jimž žádná práce v zájmu strany není dosti špinavou. Toho všeho vinen je pan guvernér, který nám takovou komisi uštědřil. A co nehoršího, že není naděje na zlepšení, neboť právě pan guvernér ustanovil toho nejdrbanějšího z nynějších policijních komisařů znovu na plnou lhůtu 4 roků. To si zapamatujem ku příštím volbám, že pan guvernér nejen zanedbáním povinností úředních umožnil obrovské zpronevěření státního pokladníka, nýbrž že je též patronem všech těch zlosynů, kteří občanstvo omažské ohrožují.

PEROTA SPROSTILA ŮREDNÍ VRAHY Latimerské zodpovědnosti. Vzhledem ku návodu a výkladu zákona, kterýž dal soudce, mohla so-tva perota jinak učiniti, však to nepřesvědčí většinu tohoto národa, že v případě tom nestalo se velké bezpráví a že krev lidí nevinných nepadá na hlavu šerifovu a jeho najatcův. — Kdo sledoval jen poněkud průběh

soudního řízení a svědectví zde podávané, ví, že oběť roty šerifovy nebyli násilníci ani vzbouřenci, nýbrž klidně se chovající dav stávkářů, kterýž klidným způsobem sobě počínal a na kterýž vražedná palba zahájena byla z pouhé zpupnosti úřední. Nikdo nepochybuje o tom, že výsledek tento jest takovým do velké míry z přičiny té, že jednalo se o smrt opovržených přistěhovalců, Slováků. Kdyby oběťmi zpupnosti úřední byli Američané, aneb privilegovaní přistěhovalci, Irčané, dojísta, že by výsledek býval zcela jiným.

VŠAK JSME NEPOTŘEBOVALI DLOUHO čekat! Pravili jsme nedávno, kterak falešní proroci hartusi na presidenta aby se již té Kuby ujmul a prohlásil válku těm Španělům v zájmu neodvislosti Kuby; avšak, pravili jsme dále, kdyby to učinil, kterak za to bude kaceřován. A ejhle, sotva že počala vláda přípravu k válce činiti, ač se svolením jednohlasným celého kongresu, jak rep., tak demok. a populistů, již čteme v jednom z falešných proroků: "Peněžní žokové a spekulanti jak z Ameriky tak i z Anglicka hodlají použiti Spojených Států a vlasteneckého nadšení občanstva, aby jim vytahali horké kaštany z uhlí na Kubě. Spojené Státy mají k vůli jejich vospěchům, tedy pro ně a za ně, vypověditi válku Španělsku, aby oni mohli hodně milionů vydělat na dluhopisech kubánské republiky." Dále co dále, falešní proroci vždycky naleznou mrvu v oku Tvém, avšak břevna svého neznamenají.

HUMBURKÁR NEZNÁMÉHO JMÉNA, kterýž dá se nazývati Vráz, rozloučil se s námi v papírkově listě šesti sloupcovým výbuchem, tentokrát pod jménem "soudný čtenář". Nemožna pravdou vyvrátiti ničeho z odpovědi naší Svornosti, chápe se po svém způsobu humbugu a klamu, uváděje některá slova z dopisu našeho chicagského dopisovatele takovým způsobem, aby vzbudil u čtenáře domněnku, že byly to náhledy redakce. Tehdy ovšem nebyly, ač čím dále tím lépe poznáváme, že náš chicagský dopisovatel prolehl humbugáte toho až příliš dobře a posoudil po zásluze. Dle všeho uznává Svornost, že za každý dopis je redakce zodpovědna a zapamatujeme si to, vůči několikaletým jízlivým a hanebným útokům, k nimž Svornost sloupce listu špůpjuje kansasským i jiným Stěkavcům a nyní Vrázovi. Ku konci Vrázova rozloučení dopouští se Svornost, — ne poprvé, — hanebně a drze lže, na kterouž jest pouze jedna odpověď: Pokrok Západu nemá na svědomí ani Meilbecka, ani Dvořákovou.

SENÁTOR MILLS Z TEXASU NEBUDE se ucházeti o znovu zvolení a to proto, poněvadž ví, že by zvolen býti nemohl, jelikož co člověk rozumný neshoduje se s požadavkem strany své, s volnou a neomezenou ražbou stříbra. Ač byl vždy pro stříbro a hlasoval až do letošního roku pro všechny předlohy čelící k zavedení volné ražby stříbra a snížení hodnoty naší měny, přišel nyní k rozumu a ve své proklamaci neb otevřeném listě praví: "Nyní když skoro celý obchodní svět zaujal stanovisko proti stříbru, nevěřím že jest v moci samotných Spojených Států, aby neodvislým a samostatným zakročěním zjednatí mohly stříbru cenu na roveň zlátu 16 ku 1. Já věřím, že Spojené Státy mohou způsobiti poptávku kterouž zrušily, však nevěřím, že mohou způsobiti poptávku, kterouž zrušily jiné země, když mincovny své stříbru uzavřely." — Senátor Mills jest státníkem a ne demagogem a humbukářem. Však státníky nemůže demokratická strana potřebovat. Ona má nejraději, když její vůdcové jí házjí písek v oči.

DEMOKRATICKÝ ČASOPIS BROOKLYN Eagle píše při sklonku prvního roku vlády presidenta McKinleyho: "Rok ležící mezi čtvrtým březnem 1897 a čtvrtým březnem 1898 jeví William McKinleyho co patriotického Američana, opatného však rozhodného vykonného úředníka, smířlivého však vážnosti šetřícího politikáře ve vztazích svých ku kongresu, rozhodného však frakcím nenadržujícího republikána ve svých vztazích ku straně, důsledného protekcionistu ve svém národohospodářském přesvědčení, odvážného přítele opravy v službě úřední i opravy měny, a úředníka, kterýž zná válku co vojín a miluje mír co občan, pěstující to co by vedlo k míru v duchu a postavení naší vlády, však pamětliv jsa vždy povinnosti, být připraven k válce pro každý případ, k válce kterou my nevyvoláme. President jest tak velkým mužem, jak líčí jej ti, kdož jej chválí. On jest mnohem lepším mužem, než jeho odpůrci jej líčí." — Tak píše čelny v celém národě americkém list demokratický a prosíme naše čtenáře, aby to porovnali s tím, co o něm píší časopjsky a papírky česko-americké.

Mračna se stahují.

Posud nelze sice říci, zdali bude válka se Španělskem aneb ne, avšak jisto jest, že situace se přiostrfuje. Komise, kteráž vyšetřuje přičiny výbuchu, jímž zničena byla válečná loď "Maine" v přístavu havanském, nepodala sice ještě zprávu avšak množí se čím dále tím více a houževnatě udržují pověsti, že výbuch způsoben byl podkopem v přístavu se nalezájícím. Nejpozoruhodnější z pověstí těch objevených je v časopise Army & Navy Register minulou sobotu, kteráž zní:

"Register má zprávu, o jejíž pravosti nemá přičiny pochybovati, že jisté důkazy, shledané komisí vyšetřovací v Havaně, podány byly v poloúřední formě presidentovi od dvou čelných členů komise. Zpráva tato byla v rukou presidenta od neděle a byla příčinou neobyčejného ruchu během tohoto týdne. Zpráva ta je, že Maine zničena byla vládním podmořským podkopem, zřízeným v přístavu havanském a zúmyslně explojovaným. A více než to, zdá se, že Maine byla zúmyslně umístěna v blízkosti podkopu a že výbuch udál se v tom okamžiku, kdy loď byla přifhodně zanešena větrem a přifivem přímou nad podkop. Že tomu tak jest, na to činěny byly nárážky ve zprávách z Havany, Madridu a Washingtonu a mezi různým tvrzením byla přibližně i zmínka učiněna o pravém stavu věcí, však žádné oprávněné vyjádření nevyšlo od komise. Vyrozumívá se, že toto těleso skončilo svou práci, však žádné úřední prohlášení nebude učiněno ještě po týden neb déle. Pro takové jednání jsou přičiny patrné, jichž cíle nelze zmařiti vyjádřením neodvislých časopisů. Pouze jeden výsledek na základě zpráv takových jest možným a přípravu pro nevyhnutelné následky se činí pilně a neodkladně. Práce tohoto týdne, o kteréž jest jinde podán podrobnější výkaz, jeví, že vláda ve Washingtonu postřehuje situaci a bude připravena jíti vstříc tomu, co nelze více považovati za stav pouze nahodilý."

Z jiných stran hromadí se také ovšem důkazy a proskakují pověsti, že příčinou výbuchu byl podkop podmořský a o tom zdá se býti čím dále tím méně pochybnosti. Nepochybně že během tohoto týdne neb nejdéle počátkem budoucího vrženo bude do této temnosti a do těchto pochybností světlo zprávou komise vyšetřovací však z udalostí min. týdne lze souditi, jakého druhu zpráva ta